

Voorzitter

(stuk nr. 24, II), wordt zonder stemming aangenomen.

Onderdeel NN wordt zonder stemming aangenomen.

Onderdeel OO, zoals het is gewijzigd door de aanneming van het amendement-Middel/Stellingwerf (stuk nr. 13, V), wordt zonder stemming aangenomen.

Onderdeel PP wordt zonder stemming aangenomen.

In stemming komt het amendement-Middel/Verhagen (stuk nr. 12) tot invoeging van een onderdeel PPa.

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van de PvdA, GroenLinks, de SP, de RPF, de SGP, het GPV, het CDA, het AOV en het lid Hendriks voor dit amendement hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat het is aangenomen.

Onderdeel QQ wordt zonder stemming aangenomen.

Het gewijzigde artikel I wordt zonder stemming aangenomen.

De **voorzitter**: Ik merk op, dat artikel II door de aanneming van het amendement-Middel/Stellingwerf (stuk nr. 13, VI) is komen te vervallen.

Artikel III en de beweegreden worden zonder stemming aangenomen.

In stemming komt het wetsvoorstel.

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van de PvdA, D66, de VVD, het CDA, de groep-Nijpels, het AOV en het lid Hendriks voor het wetsvoorstel hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat het is aangenomen.

In stemming komt de motie-Klein Molekamp/Middel (24336, nr. 22).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van de VVD, de PvdA, GroenLinks, de SP en de groep-Nijpels voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-De Koning/Van Zuijlen (24336, nr. 23).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van de PvdA, D66, GroenLinks en de SP voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

Aan de orde is de behandeling van:

- **het wetsvoorstel Wijziging van de voorstellen van wet tot wijziging van de Auteurswet 1912 en de Wet op de naburige rechten in verband met de richtlijn nr. 93/98/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 29 oktober 1993, betreffende de harmonisatie van de beschermingstermijn van het auteursrecht en van bepaalde naburige rechten (PbEG L 290) en in verband met de richtlijn van 19 november 1992, PbEG 1992, L 346/61 betreffende het verhuurrecht, het uitleenrecht en bepaalde naburige rechten op het gebied van intellectuele eigendom (24477).**

Dit wetsvoorstel wordt zonder beraadslaging en, na goedkeuring van de onderdelen, zonder stemming aangenomen.

De **voorzitter**: Ik geef gelegenheid tot het afleggen van stemverklaringen achteraf over de onderwerpen, waarover zojuist is gestemd.

Mediawet

Mevrouw **De Koning** (D66): Mijnheer de voorzitter! Mijn fractie heeft gestemd tegen het amendement op stuk nr. 11 van de leden Middel en Verhagen en tegen de motie-Middel/Klein Molekamp die beide handelen over een lokale opslag, omdat wij bij de behandeling van het wetgevingsoverleg van gisteren van de staatssecretaris de toezegging hebben gekregen dat hij die lokale opslag die ons overigens ook zeer ter harte gaat, zal behandelen in de eerstkomende tranche van het wetsvoorstel in samenhang met alle andere opslagen.

De heer **Klein Molekamp** (VVD): Voorzitter! Mijn fractie had veel sympathie voor het amendement op stuk nr. 24, maar aangezien het kabinet meermalen had laten weten dat het amendement in zijn doelstelling contraproductief zou werken, hebben wij gemeend de regering te moeten volgen, zeker gezien het feit dat de staatssecretaris heeft toegezegd dat binnen enkele maanden de eerste evaluatie van de uitspraken uit hoofde van de Wet economische mededinging zou kunnen plaatsvinden.

Wij hebben tegen het amendement op stuk nr. 11 gestemd, omdat op dat moment nog niet zeker was of het amendement-Klein Molekamp zou worden aangenomen en er onderlinge samenhang tussen dit amendement en de motie is.

Winkeltijdenwet

De heer **Van der Vlies** (SGP): Mijnheer de voorzitter! Ik wil graag het stemgedrag van de fractie van de SGP verklaren bij de Winkeltijdenwet.

De fractie van de SGP is ernstig bezwaard onder het feit dat winkels nu open zijn en straks nog vaker open zullen zijn op zondag. Deze dag heeft een bijzonder karakter; het is de dag des Heeren die de mens gegeven is om Hem in het bijzonder te dienen en te rusten van alle beslommeringen. Onze principiële benadering is geconcretiseerd in het amendement op stuk nr. 9 dat ik mede namens de fracties van het GPV en de RPF indiende. Ik ben er bedroefd over dat de Kamer dit amendement heeft verworpen.

In het licht van het wetsvoorstel dat aan gemeentebesturen de mogelijkheid geeft om alle zondagen van het jaar de winkels open te doen zijn, kan het amendement van mevrouw Van Zuijlen als een duidelijke rem op die mogelijke ontwikkelingen worden beschouwd. De indienster heeft anderzijds uitdrukkelijk gezegd, dat zij ook oog wilde hebben voor het moderne levensgevoel en de behoefte onder delen van de bevolking om op zondag te kunnen winkelen. Daarom stelde zij voor om van acht naar twaalf zondagen te gaan. Wij hebben na uitvoerig en consciëntieus beraad

De heer Heerma (CDA)

± en dat is in dit geval zeker geen holle frase ± uiteindelijk toch besloten om tegen dat amendement te stemmen, omdat wij geen verantwoordelijkheid kunnen dragen voor wat het uiteindelijk betekent, namelijk uitbreiding van acht naar twaalf koopzondagen per jaar. De SGP-fractie heeft om deze reden, naast andere aspecten, ook tegen de wet gestemd.

De **voorzitter**: Alvorens de heer Heerma de gelegenheid te geven de minister van Binnenlandse Zaken te interpellieren, wil ik graag iets meedelen over de orde van vanmiddag. Het lijkt mij toch, dat wij moeten proberen ergens tussen vijf en zes ± het tijdstip hangt van u allen af ± de vergadering te beëindigen. Lettend op het huidige tijdstip, lijkt het mij verstandig alvast te besluiten het debat over het verslag van het algemeen overleg aanschaf vliegtuig Defensie, ofschoon het slechts een twee-minutendebat is, later deze week te houden. Ik stel dus voor, dat debat morgen of overmorgen te houden.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Ik sluit niet uit dat tijdens de interpellatie moties worden ingediend. Mij is gevraagd

ook over de stemming helderheid te bieden. De Kamer kent mijn opvatting. Ik vind dat na een interpellatie onmiddellijk gestemd moet worden. Ik sluit echter niet uit dat als wij vandaag de interpellatie beëindigen en morgenmiddag na de lunchpauze stemmen, wij met enige rekkelijkheid kunnen zeggen dat vrij snel na de interpellatie stemming plaatsvindt. Een dergelijke uitleg zou vanwege deze bijzondere dag ook op zijn plaats zijn. Ik stel daarom voor, de stemming morgenmiddag na de lunchpauze te doen plaatsvinden.

Daartoe wordt besloten.

Aan de orde is de **interpellatie-Heerma**, gericht tot de minister van Binnenlandse Zaken, over zijn uitspraken met betrekking tot **artikel 23 van de Grondwet**.

Tot het houden van deze interpellatie is verlof verleend in de vergadering van 29 november 1995.

(De vragen zijn opgenomen aan het eind van deze weekeditie.)²

De heer **Heerma** (CDA): Mijnheer de voorzitter! Artikel 23 van de Grondwet, handelend over de vrijheid van onderwijs, is van grote

betekenis voor de Nederlandse samenleving. Dat is het nu, dat was het en dat zal het ook in de toekomst zijn. Terecht is de vrijheid van onderwijs in de Grondwet vastgelegd. Het is ronduit verbijsterend dat de minister van Binnenlandse Zaken, belast met de verantwoordelijkheid voor grondwetszaken, tot de publieke uitspraak komt dat artikel 23 van de Grondwet wel geschrapt kan worden wegens algemene acceptatie. Voorzitter! Deze redenering raakt in mijn ogen kant noch wal. Als deze redenering wel zou gelden, wat kan er dan met deze gedachtengang en deze logica nog meer uit de Grondwet geschrapt worden?

Mijnheer de voorzitter! In de afgelopen dagen is geprobeerd de uitlatingen van de minister van Binnenlandse Zaken over het schrappen van artikel 23 te plaatsen in het licht van de decentralisatievoornemens van het kabinet. Dat geeft in mijn ogen geen pas. Immers: of de plannen van het kabinet passen bij artikel 23 en worden daarmee in overeenstemming gebracht of ze passen niet bij dat artikel. In dat laatste geval dient bij handhaving van de plannen het kabinet te komen met voorstellen tot wijziging van artikel van 23. Het is of het een of het ander. Dit is de koninklijke weg. Hier geldt dus: of de plannen passen wel bij artikel 23 of ze passen er niet bij. Zeker een minister die verantwoordelijk is voor grondwetszaken, weet wat de koninklijke weg is. Ik herinner in dit verband aan de behandeling van de begroting van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen die onlangs plaatsvond en aan de gedachtenwisseling daarbij tussen de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, mevrouw Netelenbos, en mijn collega Van de Camp.

Voorzitter! Ik zei het al: artikel 23 is een groot goed. Dat artikel komt niet in aanmerking voor uitholling, maar het mag ook geen dienst doen om rigiditeiten te beschermen. Het komt mij voor dat de minister zijn publieke uitspraken over het schrappen van artikel 23 niet uit dommigheid heeft gedaan. Daar is hij namelijk veel te slim voor en daar is hij ook veel te ervaren voor. In hoeverre speelt in dezen het gedachtengoed van de voorzitter van de liberale jongerenorganisatie JOVD de minister parten? Ik verwijs naar recente publieke uitlatingen van de heer Toor, voorzitter van de JOVD en ook naar